

2015-09-11

Finansroteln
Att: Elin Nordmark
105 35 Stockholm**Angående remissen om Motion (2015-12) om tiggeriförbud, ändring av stadens allmänna ordningsföreskrifter****Remissinstans: Stockholms Stadsmission**

Det viktiga är att vi fortsätter att se de människor som möter oss på våra gator som individer som har fattat rationella beslut om att komma hit i försök att försörja sina familjer. För dig som redan i dag sträcker ut en hjälpande hand – fortsatt med det!

Ett tiggeriförbud syftar till en enda sak – att dölja utsattheten och fattigdomen.

Vår erfarenhet är att det är när fattigdom och utsatthet är synlig som människor engageras. Allmänheten mobiliseras och påverkar politiker i Sverige, i Rumänien och på EU-nivå. Resultatet av den påverkan är redan synlig i det avtal Sverige och Rumänien tecknat, samt i de ökade insatser för romer som nu sker i Rumänien. Vi skriver just nu ny historia för Europas romer – ett tiggeriförbud tilltalar enbart den som inte vill skapa förändring.

Marika Markovits

Sammanfattning

Stockholms Stadsmission anser att Sverige, istället för att straffa symptomen av ett diskriminerande samhällssystem, där människor hamnar i utsatthet och i ren desperation tvingas tigga, måste arbeta för att själva samhällssystemet ändras.

En lagstiftning mot tiggeri döljer enbart de verkliga problemen. Fokus bör ligga på att hitta långsiktiga lösningar för hur EU kan arbeta mot extrem fattigdom och skapa alternativ till tiggeri som försörjning.

Bakgrund

Sverigedemokraterna i Stockholms stadsfullmäktige har lämnat Motion (2015-12) där de yrkar "att (det *red.*) i stadens allmänna ordningsföreskrifter 14§ intas ett allmänt förbud mot tiggeri" samt "att sociala myndigheter i kommunen inte ska bevilja medel, livsmedel, bohus eller på annat sätt understödja förekommande tiggeri hos hitresta EU-medborgare".

Stockholms Stadsmission har i mer än 150 år arbetat med människor som lever i utsatthet och utanförskap. Vårt arbete drivs utifrån en kristen människosyn, en människosyn som framhåller alla människors lika värde och lika rättigheter, rätt till kärlek och värme, rätt till nya livschanser, förmåga till egenmakt och ansvar, obeskrivbara unika liv och inneboende strävan efter mening. En humanistisk syn på människan som fokuserar på värdighet och rätten till nya livschanser.

Stockholms Stadsmissions kommentar på Motion (2015-12) om tiggeriförbud och ändring av stadens allmänna ordningsföreskrifter

Stockholms Stadsmission möter dagligen ett stort antal EU-migranter, ca 200 per dag besöker någon av våra verksamheter. Det gör oss till en av de organisationer som har störst erfarenhet av att möta EU-migranter som lever i extrem fattigdom och utanförskap.

Majoriteten av de som kommer till Sverige och tigger är personer som redan är marginaliserade av samhället, oavsett om de stannat kvar i sitt hemland, hamnat i ett annat europeiskt land eller tagit sig hit till Sverige. För dem är tiggeriet ett desperat försök att försörja sig själva och de familjer som ofta är kvar i hemlandet och lever långt under existensminimum.

I den norska rapporten "When poverty meets affluence – Migrants from Romania on the streets of the Scandinavian capitals" (Anne Britt Djuve, Jon Horgen Friberg, Huafeng Zhang, 2015), den största studien i sitt slag, slår fast att det inte finns några belägg för en organiserad form av kriminalitet bakom de människor som tigger i Stockholm, Oslo eller Köpenhamn. Det framkommer också att i princip alla som intervjuats i studien (1200 personer) uppger att de hellre haft ett vanligt avlönat jobb än att behöva ägna sig åt tiggeri, om de haft möjlighet. De flesta tycker att det är förnedrande att behöva tigga, men ser inga andra alternativ på grund av avsaknaden av försörjning och en dräglig tillvaro i hemlandet. Det är alltså människor som inte vill annat än att slippa tigga om de kunde. Det är människor som lever i fattigdom, utsatthet och utanförskap. Det vore både ointelligent och ovärdigt Sverige att tro att en kriminalisering av tiggeri, som är likställt med en kriminalisering av fattigdom, skulle vara en lösning. De vetenskapliga studier som finns om effekterna av tiggeriförbud är från 90-talet, efter finanskrisen. "Dessa studier visar sammantaget att stadskärnorna blev mycket lugnare (...) men för de hemlösa innebar förbudet att de bötfälldes, det gjorde att de fick ännu sämre ekonomi och att de marginaliserades ytterligare. (...) Åtgärderna ledde inte till att de hemlösa slutade tigga. Istället var det satsningar på olika

former av stöd som gav resultat” (Hans Swärd prof. Lunds universitet, forskning.se, 2015-04-07).

Åtgärder Stockholms Stadsmission kräver för att förbättra situationen för EU-migranter

- **Inrätta akuthjälp för EU-migranter.** Till Stadsmissionen kommer människor från andra länder med akut behov av sovplats, pengar, psykiatrisk hjälp eller mat. Ibland är dessa människor, även barn och ungdomar, i så dåligt skick att de inte kan ta hand om sig själva. Från Stadsmissionens sida har vi sett att det är så gott som omöjligt att hänvisa dem någonstans. Det stöd som idag ges av sociala myndigheter i form av medel, livsmedel, sovplatser etc. ska självklart fortsätta men också utvidgas. Stadsmissionen kräver vidare att det inom EU utformas en ny socialpolitik som ger ett grundläggande skydd som omfattar alla EU-medborgare. En reform som stödjer den rörliga arbetsmarknaden.
- **Alla barn i Sverige bereds möjlighet att studera, oavsett deras juridiska status** Barnkonventionens artikel 28 säger att varje barn har rätt till utbildning. Sedan 1 juli 2013 har även gömda barn rätt att från 6 år gå i skola och gymnasium. Vi vill utöka rätten så att den gäller alla barn som vistas i Sverige och utökas också till rätt till förskola. Varje barn måste garanteras en individuell prövning av sitt behov av utbildning och erbjudas det stöd de behöver för att klara av skolan. Likaså måste riktlinjer utarbetas för hur eleverna ska få ut sina betyg.
- **Rätt till vård för EU-migranter.** Inte heller sjukvården är tillgänglig för dessa grupper. Papperslösa flyktingar har större rättigheter än EU-migranter, trots att lagen säger att alla EU-medborgare ska få tillgång till socialt skydd. Tillämpningen av regelverket behöver ses över i Sverige, men också i hela EU. I vissa länder (ex Rumänien) måste medborgare som är arbetslösa betala för att få ett EU – hälsokort, vilket gör att många inte har med sig det när de söker arbete i andra länder.
- **Den rörliga arbetsmarknaden.** Även tillgängligheten till den rörliga arbetsmarknaden begränsas för stora grupper av EU-migranter. Utan egen försörjning har de inte rätt till ett svenskt personnummer. Därmed har de heller inte rätt till Arbetsförmedlingens insatser som t.ex. praktikplats, validering av yrkeskompetens, jobbmatchning eller svenskundervisning. EU-medborgare bör ges samma möjligheter till tillträde till den svenska arbetsmarknaden som andra.
- **Sverige ska aktivt arbeta för att upprätthålla att de mänskliga rättigheterna efterlevs.** Sverige har antagit ett antal internationella åtaganden till stöd för de mänskliga rättigheterna samt etniska minoriteters rättigheter. Åtaganden som står över svensk lag och som har tillkommit för att säkerställa människors grundläggande rättigheter för en draglig human tillvaro. Dessa ska Sverige aktivt arbeta för att upprätthålla.

**Stockholms Stadsmissions yrkande gällande Motion (2015-12) om
tiggeriförbud och ändring av stadens allmänna ordningsföreskrifter**

Stockholms Stadsmission avslår i sin helhet Sverigedemokraternas motion om tiggeriförbud, ändring av stadens allmänna ordningsföreskrifter och yrkar på att motionen avslås i Stadsfullmäktige.

Stockholm den 11 september 2015

Marika Markovits
Direktor Stockholms Stadsmission